

КОНКУРСЫ

Панна Адукацыя 2003

27 мая ў дварыку ўніверсітэцкага гарадка БДУ прайшоў конкурс «Панна Адукацыя 2003».

У ім прынялі ўдзел 17 студэнтаў з розных факультэтаў. Ацэньвала здольнасці дзяўчат журы ў складзе 24

чалавек. Прыгажуні «змагаліся» на працягу некалькіх гадзін у пяці конкурсах, кожны з якіх быў яркім і ўражальным: інтэрв'ю, рэпартаж з гарачых кропак (жаночая версія), прыцемкі, грацыя, гульня з невядомым.

У перапынках паміж конкурсамі публіка мела магчымасць пабачыць выступленні артыстаў І. Афанасьевай, К. Слукі, Ф. Жмахера, гурта «Ваяж» і інш. У святочным канцэрце прынялі ўдзел байкеры і бодзібілдэры, якія да-

паўнялі выступленні дзяўчат.

Адбылася гэтая ўрачыстасць дзякуючы ўпраўленню па справах культуры БДУ і спонсарам: фірме па вытворчасці мяккіх цацак «Солпол» з гандлёвай маркай «Мальвіна», кампаніі «Coca-Cola», салону вясельных сукенак «Юнона», клубу прыгажосці «Лін Лайн», турыстычнаму агенцтву «Разма-М», салону прыгажосці «Londa-центр», «Женскому журналу», газетам «Комсомольская правда», «Гастроном», «Советская Белоруссия», «Работа для вас». Арганізацыі конкурсу паспрыяла мадэльнае агенцтва «Universum Models» пад кіраўніцтвам А. Варламава.

Тытул «Панна Адукацыя 2003» атрымала студэнтка філалагічнага факультэта Марына Ліпніцкая. Яна ж заваявала званне «Панна Інтэлект». Галоўным прызам для Марыны стала пучэўка ў любую краіну Еўропы, якую ўручыў рэктар БДУ А.У. Казулін.

Акрамя намінацый «Панна Адукацыя» і «Панна Інтэлект» было яшчэ пяць. «Паннай Фота» стала Яўгенія Яроміна, студэнтка факультэта журналістыкі, «Паннай Грацыя» — Марына Папова, таксама студэнтка факультэта журналістыкі. Таццяна Балакіна з механіка-матэматычнага факультэта атрымала ты-

тул «Панна Чароўнасць», а Ірына Мальцава, студэнтка хімічнага факультэта, была абраная гледачамі як «Панна Каханне з першага погля-

ду», яна ж стала «Віцэ-паннай Адукацыя 2003».

Наталля КАСЬЯНЕНКА, студэнтка факультэта журналістыкі

КАНФЕРЭНЦЫІ

Да 100-годдзя В.І. Сцяпанавы

Ужо 52-і раз прайшла студэнцкая навуковая канферэнцыя на факультэце філасофіі і сацыяльных навук. Сёлетня гэтая падзея адбылася 23 красавіка.

Яе правядзенне ўжо сталася добрай традыцыяй, і штогод у ёй бярыць удзел усё больш студэнтаў, магістрантаў, аспірантаў не толькі з розных факультэтаў БДУ, але і з іншых ВНУ. У рамках сёлётнай канферэнцыі адбыўся семінар па актуальных праблемах сацыялогіі з удзелам прафесараў з Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта, Харкаўскага ўніверсітэта і Цэнтра стратэгічных даследаванняў універсітэта Вены (Аўстрыя).

Сёлета канферэнцыя прысвечалася 100-годдзю з дня нараджэння вядомага савецкага філосафа, доктара філасофскіх навук, прафесара, члена-карэспандэнта АН БССР Васіля Іванавіча Сцяпанавы (1903—1979). Ён выкладаў у БДУ з 1947 г.; як прарэктар ён дамогся, каб у 1966 г. зноў адкрылася аддзяленне філасофіі, расфармаванае ў 50-х гадах. Але найперш ён вядомы як буйны даследчык тэорыі пазнання, дыялектычнага матэрыялізму, гісторыі рускай філасофскай і грамадска-палітычнай думкі.

Канферэнцыю адкрыў дэкан факультэта прафесар Анатоль Ізотаўіч Зелянкоў. Шмат цёплых словаў было сказана на адрас В.І. Сцяпанавы, знач-

ная частка выступу дэкана прысвечалася праграме развіцця адукацыі ва ўніверсітэце, яе перспектывам. Прыемна было бачыць энтузіязм у вачах удзельнікаў, калі гаворка ішла пра традыцыі класічнай універсітэцкай адукацыі — таго стандарту, да якога цяпер імкнучца многія, але дасягаючы, на жаль, не ўсе.

Пасля дэкана з дакладамі выступілі студэнт III курса аддзялення філасофіі В. Голубеў («Руская філасофская традыцыя вачыма студэнта XXI ст.») і аспірантка кафедры філасофіі і метадалогіі навукі В. Орышава («Эвалюцыя марксісцкай думкі і філасофскае спасціжэнне вопыту свабоды»). У сваіх працах маладыя даследчыкі пастараліся як мага больш дакладна паказаць сферу даследаванняў В.І. Сцяпанавы.

Пасля гэтых выступаў былі ўзнагароджаныя ўдзельнікі леташняй канферэнцыі, і пачалі працу секцыі філасофіі, сацыялогіі, псіхалогіі, інфармацыі і камунікацыі. Працы на ўсіх секцыях былі настолькі цікавымі, што нават рэгламент вытрымліваўся не зусім дакладна: заміж запланаваных 4-х, секцыі працавалі па 5—5,5 гадзінаў. Але нават і пасля гэтага разыходзіліся неахвотна: столькі засталася яшчэ нявырашаных праблемаў... Паболей бы такіх канферэнцый!

Андрэй СТРИХА, студэнт ФФШ

МІЖНАРОДНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Падарунак для бібліятэкі

Прэзентацыя кніг, атрыманых Фундаментальнай бібліятэкай БДУ ў дар ад амерыканскага прафесара Рычарда Нэда Лебава, адбылася 21 мая ў чытальнай зале бібліятэкі факультэта міжнародных адносін.

У чытальнай зале было прадстаўлена больш за 1000 асобнікаў англамоўных выданняў па гісторыі, паліталогіі, дыпламатыі. Кнігі бібліятэцы перадаў Інфармацыйны цэнтр Пасольства ЗША ў Рэспубліцы Беларусь.

На прэзентацыі дырэктар бібліятэкі П.М. Лапо зачытаў электронны ліст ад амерыканскага прафесара. Р.Н. Лебаў паведаміў, што яму было надзвычай прыемна зрабіць падарунак беларускім студэнтам: ягоны бацька нарадзіўся ў 1902 г. у Мінску, хаця амаль усё жыццё пражыў у амерыканскім горадзе Сіэтле.

Прадстаўнік Інфармацыйнага цэнтра Томас Тэнэр адзначыў, што перадача кніг у бібліятэку БДУ — гэта сумесны праект Амерыканскага інфармацыйнага цэнтра, Рады навукоўцаў Амерыкі і факультэта міжнародных адносін. Словы падзякі выказалі дэкан факультэта А.В. Шарапа і студэнт IV курса Аляксей Нарэйка.

Аддзел бібліятэчнай рэкламы

Еўрасаюз і Беларусь

Прадстаўнічая дэлегацыя з Італіі навідала наш універсітэт 26—28 мая. Госьці прынялі ўдзел у працы семінару «Вывучэнне досведу Еўрапейскага Саюза ў правядзенні дэмакратычных рэформаў», арганізаванага на факультэце міжнародных адносін. 26 мая адбыўся выступ Сэзарэ Імбрыянэ, прафесара палітычнай эканоміі рымскага ўніверсітэта Ла Сап'енса, на тэму «Працэсы эканамічнай інтэграцыі ў Еўропе: ад Рымскай дамовы да дамовы Ніццы». 27 мая з дакладам «Працэс інстытуцыйных рэформаў і дэмакра-

тычныя прынцыпы ў дзяржавах — членах ЕС» выступіў ганаровы прэзідэнт Дзяржаўнай рады Італіі, пасол, прафесар Луіджы Віторыя Фэарыс. 28 мая адбыўся круглы стол «Роля Еўрапейскага Саюза ў дэмакратычным працэсе ў цэнтральна- і ўсходнеўрапейскіх краінах». У працы семінару прыняў удзел кіраўнік дэпартаменту МЗС Італіі, доктар Лука Біялата, адказны за ўсходнеўрапейскі накірунак замежнай палітыкі Італіі.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

АЛІМПІАДЫ

Юныя біёлагі збіраюцца ў БДУ

Юныя ўдзельнікі Міжнароднай біялагічнай алімпіяды школьнікаў з 46 краін прыедуць у ліпені на біялагічны факультэт нашага ўніверсітэта. Менавіта гэты факультэт прызначаны «адказным» за правядзенне інтэлектуальных спаборніцтваў.

Юныя беларускія біёлагі ўжо шмат гадоў запар удзельнічаюць у падобных спаборніцтвах, і яшчэ не было выпадку, каб яны вярнуліся з іх без медалёў.

Склад сёлётнай каманды — «гаспадыні» пакуль не вызначаны. На пачатку лета самыя здольныя прыхільнікі біялогіі — пераможцы рэспубліканскай алімпіяды прыедуць на двухтыднёвыя зборы. Потым яны пройдуць тэсціраванне, па выніках якога і будзе складацца чацвёрка наймацнейшых.

Усяго ў алімпіядзе возьмуць удзел каля 190 школьнікаў. Для пераможцаў ужо заказаныя камплекты медалёў. Адкрыццё алімпіяды адбудзецца ў Палацы Рэспублікі. Пражываць юныя біёлагі будуць у інтэрнаце біяфака. За кожнай камандай будзе замацаваны гід — студэнт БДУ, які валодае англійскай мовай.

Наталля КАСЬЯНЕНКА, студэнтка факультэта журналістыкі

ВЫСТАВЫ

СМІ ў Беларусі

З 7 па 10 мая ў выставачным комплексе "БелЭкспа" праходзіла 7-я міжнародная спецыялізаваная выстава "СМІ ў Беларусі".

Удзел у ёй узялі не толькі беларускія тэле- і радыёкампаніі, газеты і часопісы, але і замежныя СМІ: з Расіі, Украіны, Кітая. Сярод іншых годна глядзеў і стэнд "Прэса ВНУ сталіцы", на якім былі выстаўлены выданні БДУ, БДЭУ, БНТУ, БДПУ. Наш універсітэт быў прадстаўлены на выставе часопісамі "Веснік БДУ", "Соцыялогія", "Беларускі гістарычны часопіс", "Вышэйшая школа", а таксама газетамі "Беларускі ўніверсітэт" і "Городок студенческий". Удзел у выставе не застаўся незаўважым: стэнд "Прэса ВНУ сталіцы" атрымаў ад арганізатараў дыплом.

Фота IREX/PROMEDIA

ПАДПІСКА — 2003

Часопіс для сацыёлагаў

Працягваецца падпіска на перыядычны выданні на другое паўгоддзе 2003 г.

Часопіс "Соцыялогія" — першае ў Рэспубліцы Беларусь перыядычнае выданне па пытаннях сацыялогіі. Выдаецца з кастрычніка 1997 г. Заснавальнік — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт.

На старонках часопіса прадстаўлены тэарэтычныя, метадычныя, інфармацыйныя матэрыялы, звесткі пра вынікі прыкладных сацыялагічных даследаванняў, хроніка асноўных падзей навуковага сацыялагічнага жыцця, звесткі пра дысертацыі, абароненыя ў Беларусі па сацыялогіі. Спецыяльны раздзел прысвечаны аспіранцкім даследаванням.

У ліку аўтараў часопіса — вядучыя сацыёлагі Беларусі, Расіі, Украіны, іншых краін СНД, а таксама ЗША, Германіі, Вялікабрытаніі, Аўстрыі, Польшчы ды інш.

Часопіс уключае Прэзідыумам ВАК у лік выданняў для публікацыі дысертацыйных матэрыялаў. Выданне разлічана на чытачоў, якія спецыялізуюцца ў галіне сацыялогіі, а таксама сумежных галінах навукі: выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў, аспірантаў, студэнтаў, спецыялістаў-практыкаў.

Перыядычнасць выхаду часопіса — 1 раз у квартал.

Падпісны індэкс: для індывідуальнай падпіскі — 74932, для ведамаснай падпіскі — 00245.

Падпісная цана на часопіс на другое паўгоддзе 2003 г.: для індывідуальнай падпіскі — 9120 руб., для прадпрыемстваў і арганізацый — 17682 руб.

Падпіска на часопіс "Соцыялогія" можна ва ўсіх аддзяленнях сувязі Рэспублікі Беларусь (паступленне ў продаж абмежавана).

ПАДЗЯКІ

Выказваю шчырую падзяку супрацоўнікам кафедры спектраскапіі і лазернай фізікі за неацэнную дапамогу і падтрымку, аказаную мне ў цяжкія для мяне дні пасля смерці маці.

Л. КАВАЛЕНКА

«Веснік БДУ»

Працягваецца падпіска на перыядычны выданні на другое паўгоддзе 2003 года. Падпісная цана на часопіс "Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта" па серыях наступная:

Серыя I — фізіка, матэматыка, інфарматыка (№ 3, верасень): індывідуальная (індэкс 74851) — 4370 р.; ведамасная (індэкс 748512) — 6901 р.

Серыя II — хімія, біялогія, географія (№ 3, кастрычнік): індывідуальная (індэкс 74852) — 4370 р.; ведамасная (індэкс 748522) — 6901 р.

Серыя III — гісторыя, філасофія, псіхалогія, паліталогія, сацыялогія, эканоміка, права (№ 2, ліпень; № 3, лістапад): індывідуальная (індэкс 74853) — 8740 р.; ведамасная (індэкс 748532) — 13803 р.

Серыя IV — філалогія, журналістыка, педагогіка (№ 2, жнівень; № 3, снежань): індывідуальная (індэкс 74854) — 8740 р.; ведамасная (індэкс 748542) — 13803 р.

Падпіска на часопіс "Веснік БДУ" можна ва ўсіх аддзяленнях сувязі Рэспублікі Беларусь.

Рэдакцыя і рэдкалегія часопіса

КУРСЫ

Вучэбна-адукацыйная ўстанова БДУ «Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы»

ЗАПРАШАЕ Ў МАІ — ВЕРАСНІ НА КУРСЫ ПАВЫШЭННЯ КВАЛІФІКАЦЫІ ВЫКЛАДЧЫКАЎ І СУПРАЦОЎНІКАЎ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ ПА НАСТУПНЫХ НАПРАВКАХ:

Распрацоўка навуковых матэрыялаў для дыстанцыйнай адукацыі (для спецыялістаў адукацыі) — з *адрывам ад працы* (09.06-21.06).

Асновы камп'ютарнай тэхнікі і камп'ютарных тэхналогій у адукацыі (базавы курс, для супрацоўнікаў устаноў сістэмы павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў) — *без адрыву ад працы* (1-я сесія: 08.09-19.09; 2-я сесія: 17.11-28.11).

Праектаванне і распрацоўка вучэбна-метадычных комплексаў па цыкле сацыяльна-гуманітарных дысцыплін у сістэме дзвюхступеннай універсітэцкай адукацыі (для выкладчыкаў БДУ) (1-я сесія: 01.09-06.09; 2-я сесія: 27.10-01.11).

Статыстычны аналіз і апрацоўка даных на ПК (для выкладчыкаў сацыялогіі, псіхалогіі, географіі, біялогіі, медыцыны ВНУ) — *без адрыву ад працы* (1-я сесія: 15.09-26.09; 2-я сесія: 01.12-12.12).

Якасць універсітэцкай адукацыі ва ўмовах пераходу да дзвюхступеннай сістэмы падрыхтоўкі спецыялістаў (для

выкладчыкаў ВНУ) — з *частковым адрывам ад працы* (1-я сесія: 15.09-20.09; 2-я сесія: 10.11-15.11).

Праектаванне спецыяльнасцей і кваліфікацый вышэйшай адукацыі ва ўмовах пераходу да дзвюхступеннай сістэмы падрыхтоўкі спецыялістаў (для адміністрацыйна-кіраўніцкага і прафесарска-выкладчыцкага складу ВНУ) — з *адрывам ад працы* (15.09-26.09).

Выкарыстанне пакета «Microsoft Office 2000» у навуковым працэсе і навуковых даследаваннях (для выкладчыкаў, асістэнтаў, навуковых супрацоўнікаў, вучэбна-дапаможнага персаналу ВНУ) — *без адрыву ад працы* (15.09-25.11).

Актуальныя праблемы выкладання беларускай філалогіі (выкладчыкі) — з *адрывам ад працы* (15.09-27.09).

Асновы камп'ютарнай тэхнікі і камп'ютарных тэхналогій у адукацыі (паглыблены курс для супрацоўнікаў устаноў сістэмы павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў) — *без адрыву ад працы* (1-я сесія: 22.09-03.10; 2-я сесія: 08.12-19.12).

Фота IREX/PROMEDIA

ЮБІЛЕІ

Вакол яе заўжды студэнты

Вельмі хутка мы будзем адзначаць 30-гадовы юбілей працы старшага выкладчыка кафедры тэхналогіі праграмавання Наталлі Аляксандраўны Карповіч.

Усё яе жыццё звязана з Беларускім дзяржаўным універсітэтам. Сюды яна паступіла пасля школы. Тут прамінулі пяць незабыўных студэнцкіх гадоў, тут пачалася самастойная праца. Веданне справы, адказнасць у працы, сумленнасць і стараннасць дапамаглі ёй заслужыць аўтарытэт дасведчанага педагога.

Акрамя працы на факультэце прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі, Наталля Аляксандраўна працуе ў ліцэі БДУ з дня яго заснавання. А ў 1994 годзе яна стала загадчыцай кафедры інфарматыкі. Яна з'яўляецца членам журы ўніверсітэцкіх і рэспубліканскіх алімпіяд па інфарматыцы сярод студэнтаў і школьнікаў.

За гэты час Наталля Аляксандраўна стала высакласным выкладчыкам: у яе лекцыях глыбіня і даступнасць выкладання спалучаюцца з высокай культурай і абаяльнасцю.

Разам з калегамі Н.А. Карповіч прымала ўдзел у распрацоўцы праграмы агульнага курса лекцый «Праграмаванне». Увесь час матэрыял яе курса

абнаўляецца сучаснымі ведамі ў галіне інфармацыйных тэхналогій. Камп'ютарная праграма «Тэст», створаная пад кіраўніцтвам Наталлі Аляксандраўны, паспяхова выкарыстоўваецца ў вызначэнні ўзроўню ведаў студэнтаў.

І, вядома, вакол яе заўжды студэнты, якім яна перадае свае бяспэжныя веды.

У жыцці гэта прыемная жанчына, якая ўмее выклікаць сімпатыю ў суразмоўцы.

Ёй пашанцавала не толькі з кар'ерай. У яе цудоўная сем'я: муж, дачка Таццяна і сын Аляксандр. Наталля Аляксандраўна ганарыцца сваімі дзецьмі, якія выбралі спецыяльнасць матулі.

Пажадаем ёй захаваць гэты стан надоўга.

Супрацоўнікі кафедры

СЯМ'Я

Дзень сям'і адзначыла наша краіна 15 мая. Адна з самых вялікіх у БДУ — сям'я Алены Корвін-Кучынскай: тут гадуецца ажно шасцёра дзяцей. Алена ўзнагароджаная Ордэнам маці.

А. Корвін-Кучынская працуе ў БДУ з 1975 г. Пачынала з пасады лабаранта Вылічальнага цэнтру. Паралельна завочна скончыла Вячэрняе аддзяленне механіка-матэматычнага факультэта. Цяпер працуе інжынерам-праграмістам Цэнтру інфармацыйных тэхналогій у адзеле прыкладнага праграмага забеспячэння.

Але перш за ўсё Алена — Маці. І вось што яна распавядае пра сваю сям'ю.

«Святаў у нас шмат: толькі дзён нараджэння восем на год»

Галоўнае ў кожнай сям'і — давер, дабрыня, павага, разуменне і любоў. Калі ёсць гэта, дык кожны дзень радасны. Вельмі важна жыць правільна не на словах, а рабіць добрыя ўчынкі, і найперш гэта тычыцца бацькоў, бо для дзяцей бацька і маці — галоўны прыклад і аўтарытэт. Быць няшчырым і «граць ролю» ў сям'і дзень пры дні цяжка, тут усё навідавоку і ўсё важна — трэба ў паўсядзённым жыцці быць вартым павагі. Менавіта ў сям'і ўпершыню выяўляюцца такія якасці, як дапамога, падтрымка, суперажыванне. Наша сям'я вялікая: у нас шасцёра дзяцей — Марыя (20 гадоў), Сяргей (19 гадоў), Алена (16 гадоў), Тацяна (10 гадоў), Андрэй (8 гадоў), Ганначка (5 гадоў). І бяда не бяда, калі ўсе разам, і блішчаць радасцю вочы дзяцвы, і з'яўляюцца сілы на новыя добрыя справы.

У сям'і бацькі не павінны ўвесь час паказваць уладу, ціснуць сваім аўтарытэтам і ўзростам. Я думаю, нашмат важней парада і дапамога, сяброўства і любоў. А як на сэрцы лёгка, калі ўсе ладзіцца ў сям'і, калі ўвечары старэйшыя падзеяцца расповедам аб пражытым дні, а малодшыя абдымуць моцна і раскажуць пра свае важныя справы і дасягненні. Гэта шчасце...

Дзеці ў шматдзетных сем'ях больш самастойныя, кемлівыя, больш умеюць. Для іх не сакрэт, як даглядаць гаспадарку, гатаваць, прыглядаць за малодшымі, заўжды быць гатовымі дапамагчы, бо яны штодня прымаюць актыўны і непасрэдны

ўдзел у жыцці сям'і. У нашай сям'і дзеці ўсебакова развітыя, разумныя, таленавітыя, кемлівыя, дысцыплінаваныя, усё ўмеюць. Неабходна толькі ўсё дакладна арганізаваць. На плечы таты кладзецца вялікая адказнасць — матэрыяльнае забеспячэнне сям'і, а таксама разнастайныя мужчынскія работы па доме. Дзеці з задавальненнем дапамагаюць бацьку. А ўтульнасць і сямейная цеплыня ствараюцца мамінымі рукамі і сэрцам, і зноў побач дзеці — дапамагаюць. У нас важная роля арганізатара і дыспетчара ў сям'і дасталася маме: кожны дзень разам абмяркоўваецца і плануецца — школа, праца, трэніроўкі ў басейне, маляванне, музыка, што купіць, што прыгатаваць, сустрэчы, адпачынак, урокі. І ўсё трэба дакладна адпрацаваць дзень пры дні.

Святаў у нас шмат — толькі дзён нараджэння 8 на год! Каляды, Новы год, Тацянін дзень, Дзень маці, 1 верасня, 14 лютага, 8 сакавіка, пачатак лета — мы любім святы, умеем радавацца і рабіць падарункі. Ёсць яшчэ цудоўны дзень — 4 жніўня, дзень нараджэння нашай сям'і. Мы ўсе чакаем гэтае свята, рыхтуемся да яго, маем свае традыцыі, як яго адзначаць. Заўжды шмат кветак, сяброў, цёплых віншаванняў, падарункаў, сюрпрызаў, цудоўны вечар каля вогнішча. Які пачастунак гатуецца? Магу з гонарам сказаць, што ўжо шмат гадоў пачастунак на ўсе святы гатуюць нашыя старэйшыя дачкі Марыя і Алена, малодшыя дзеці ім дапамагаюць, а нашая з му-

жам задача — забяспечыць усімі неабходнымі прадуктамі. Марыя і Алена — малайцы! Вядома, бываюць цяжкасці, але ўсе пытанні можна вырашыць. У першую чаргу, трэба разлічваць на свае сілы, ведаць свае магчымасці, не ныць.

Выбар жыцця зроблены, і я ведаю, што правільна — шэсць зорчак запаліліся ў нашай сям'і. Я думаю, што людзі, якія сустракаюцца з нашай сям'ёй, паважаюць наш выбар, і мы адчуваем іх падтрымку, дапамогу і любоў. Дзякуй усім!

Правілы ў нашай сям'і такія:

Рабі так, як хочаш, каб іншыя рабілі табе;

Патрабуючы ад іншых, выконвай сам;

Рабі добрае, і яно абавязкова да цябе вернецца. Ведай, што злое таксама вяртаецца; Гнеў ідзе наперадзе, а розум ззаду, таму не ўступавай у канфлікт, адыдзі;

Не плач — слязмі гору не дапаможаш, лепей падумай, што можна і трэба зрабіць;

Любоў і разуменне, гатоўнасць заўжды прыйсці на дапамогу;

Калі не можаш змяніць абставіны, дык змяні сваё стаўленне да іх;

Час дапамога, ён усё расставіць па сваіх месцах;

Умей дакладна вырашаць пытанні па меры іх паступлення;

Кожны дзень павінен быць з добрай справай, будзь сам дабраўшым.

Алена КОРВІН-КУЧЫНСКАЯ

На фотаздымку (злева направа), верхні рад: Андрэй (8 гадоў), Сяргей (19 гадоў), Алена (16 гадоў), Маша (20 гадоў); ніжні рад: тата Віталь, Ганначка (5 гадоў), мама Алена, Таня (10 гадоў). Фота з сямейнага альбома.

Слова — дзецям

Наша сям'я — гэта атмасфера ўзаемапаразумення, любові.

Наша сям'я — гэта людзі, для якіх ты ніколі і ні пры якіх умовах не станеш чужым.

Наша сям'я — гэта адказнасць аднаго перад другім.

Наша сям'я там, дзе твая перамога становіцца дасягненнем усёй сям'і, а паражэнне — дробнай няўдачай, стымулам для далейшых перамог.

Марыя, 20 гадоў

Наша сям'я — нібы нешматлікі народ, які жыве не асобна, а ўзаемадзеінае з такімі ж сем'ямі, дапамагае адзін аднаму ў тых выпадках, калі нешта немагчыма вырашыць самастойна. У вялікай сям'і старэйшы паказвае прыклад малодшым, нават не здагадваючыся пра гэта. Неістотна які прыклад: добры ці дрэнны — малодшы ўсё паўтарае за старэйшым.

Настаўнік вучыць, лекар лечыць, повар гатуе ежу, прыбіральшчыца прыбірае, а маці робіць усё гэта адразу. І лю-

боў і павага дзяцей дае ёй моц для новых гераічных учынкаў.

Сяргей, 19 гадоў

Гэта самыя блізкія людзі, якія, ведаючы, пра цябе ўсё, працягваюць любіць цябе і быць заўсёды побач, яны вельмі дарагія для мяне. Кожны з іх цікавы. У маёй сям'і ажно восем розных характараў. Тут для цябе курсы кулінарыі, шывта, нянек і г.д. Тут ты вучышся талерантнасці і павазе да іншых, вучышся любіць. Паказваеш гэтую любоў на справе, вучышся жыць, думаць не толькі пра сябе, але і пра іншых.

Алена, 16 гадоў

Дзядуля Павел, тата Віталь, матуля Алена, Марыя, Сяргей, Алена, Таня, Андрэй, Ганначка. Так, вельмі вялікая сям'я. У нашай мамы самыя залатыя рукі. Я люблю сваю сям'ю. У нас самая лепшая сям'я на свеце.

Тацяна, 10 гадоў

Наша сям'я: дзядуля, тата, мама, Марыя, Сяргей, Алена, Таня, Андрэй, Ганна. Мы жывем добра. Не так даўно мы набылі новы пыласос. Я люблю сваю сям'ю.

Андрэй, 8 гадоў

Ганначка пісаць пакуль не ўмее, дык намалявала сваю сям'ю.

ПРАКТЫКА

Арганізуй сваю экскурсію

Студэнты трэцяга курса спецыяльнасці «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны» пасля летняй сесіі рыхтуюцца да вытворчай экскурсійнай практыкі ў музеях г.Мінска. У мінулым годзе яна была арганізавана на базе Нацыянальнага музея гісторыі і культуры і Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры. Галоўнай мэтай гэтай практыкі з'яўляецца распрацоўка і пра-

вядзенне тэматычнай экскурсіі ў межах экспазіцыі аднаго з музеяў.

У літаратурным музеі практыканты зацікавіліся экспазіцыяй «Покліч», і кожны распрацаваў тэкст індывідуальнай экскурсіі па адным з яе раздзелаў. У выніку атрымалася добрая экскурсія па экспазіцыі, якую праводзілі сумесна.

Напярэдадні практыкі ў Нацыянальным музеі гісторыі і

культуры пачала працаваць выстава «Гістарычны партрэт Вялікага Княства Літоўскага XVI-XVIII стагоддзяў». На ёй прадстаўлены высокапрафесійныя творы, блізкія да заходнееўрапейскіх узораў жывапісу, а таксама палотны, выкананыя ў духу рэлігійных жывапісных традыцый Беларусі. Значная колькасць экспанаваных партрэтаў належыць да тыпу, які ў мастацтвазнаўстве атрымаў назву «сармацкі партрэт». Навуковыя супрацоўнікі музея прапанавалі студэнтам узяцца за распрацоўку экскурсіі менавіта па гэтай выставе. З самага пачатку было зразумела, што гэта не лёгкая справа. Новая выстава вымагала вялікай самастойнай працы па зборы і сістэматызацыі неабходнай літаратуры. Разумеючы гэта, студэнты, тым не менш, адразу згадзіліся.

Марына Гогаль распавяла: «Падчас практыкі я суткнулася з маёй будучай прафесіяй — магчыма, гэта будзе праца экскурсавода. Экскурсійная прак-

тыка праз лепшыя музейныя экспанаты дапамагла замацаваць гістарычныя, мастацтвазнаўчыя веды. Мы працавалі з кожнай карцінай, з кожным прадметам выставы, спрабуючы перадаць асаблівасці таго часу, тую «разінку», якой няма ў іншых гістарычных перыядах. Галоўную ўвагу канцэнтравала на эфектыўным выкарыстанні інфармацыі, якая была складзена падчас фондавай работы і якую нясе кожны прадмет выставы. Было праведзена шмат экскурсій, у асноўным з навучэнцамі 5-11 класаў. Было прыемна, што яны хацелі пачуць нешта новае, удакладнялі тую інфармацыю, з якой пазнаёміліся на ўроках гісторыі ў школе. Для мяне вельмі важна было адчуваць іх зацікаўленасць, увагу, падтрымку».

Са студэнтамі працавалі кампетэнтныя, вопытныя музейныя спецыялісты: Вольга Якаўлеўна Гулева — у літаратурным музеі і Надзея Гардзееўна Красуцкая — у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры, якія праводзілі лекцыйныя заняткі і заўжды аказвалі неабходную метадычную дапамогу.

Студэнты працавалі натхнё-

на. Адчувалася іх зацікаўленасць у стварэнні змястоўных экскурсій. Першую экскурсію кожны правёў для сваіх калег па групе. Адразу ж ішло абмеркаванне, дзяліліся цяжкасцямі і сумесна шукалі становага рашэння, звярталася ўвага на недахопы, метадычныя памылкі. Станоўча ўспрымалася добраазначаная крытыка. Студэнтам практыка дала добры вопыт у зносінах з людзьмі, паддэнтна практыка дала добры вопыт у зносінах з людзьмі, паддэнтна практыка дала добры вопыт у зносінах з людзьмі, паддэнтна практыка дала добры вопыт у зносінах з людзьмі.

Падчас практыкі была створана валанцёрская група. Студэнты вырашылі аказаць дапамогу Нацыянальнаму музею гісторыі і культуры ў экскурсійнай працы са школьнікамі. У верасні-каравіку яны правялі больш за 60 экскурсій. Кожны вызначыў мэтавую аўдыторыю і стараўся працаваць з ёй. Наведвальнікі убачылі нетрадыцыйнае вядзенне экскурсій, і ім гэта падабалася. Заўжды было шмат пытанняў, спрэчак, дыскусій. Аляксандр Панчанка, Ганна Качаванава, Валянціна Лагуцік сталі сапраўднымі членамі музейнага калектыву.

У свой вольны час яны цяпер ідуць туды і заўжды бываюць дарэчы.

«Займаючыся валанцёрскай працай, я не думаў аб тым, што раблю карысную справу. Проста для мяне гэта вельмі цікава. У вольны час іду ў Нацыянальны музей, каб сустрэцца з рознымі людзьмі, раскажаць ім пра цікавыя старонкі нашай гісторыі і папрактыкавацца ў музейнай справе. Тым больш, што цяпер музеі маюць вельмі многа праблем і ім неабходна любая дапамога. Валанцёрства ў музеях вельмі распаўсюджана ў многіх краінах. Уваход у музеі гэтых краін для валанцёраў бясплатны. Праўда, даведаўся я аб гэтым толькі тады, калі вярнуўся з Францыі і ўжо патраціў усе свае ашчаджэнні на ўваходныя білеты ў парыжскія музеі. Але зараз збіраюся зрабіць картку валанцёра, бо наперадзе каникулы і яна, магчыма, мне спатрэбіцца», — кажа Аляксандр Панчанка.

Л.У. БЯРЭЙШЫК,
дацэнт кафедры этналогіі,
музейналогіі і гісторыі
мастацтваў

ВЫДАДЗЕНА ў БДУ

Кафедра рыхтвецца да экзамену

У чэрвені на базе Ліцэя БДУ адбудзецца навукова-метадычны семінар і выстава на тэму "Універсітэцкая кафедра — асноўнае звяно павышэння якасці адукацыі". Да гэтай падзеі актыўна рыхтвецца калектыў БДУ. Са справаздачай выступіць галоўнае ў навукальнай справе падраздзяленне — універсітэцкая кафедра.

Ад пачатку бягучага года ў БДУ выдадзена

144 кнігі і брашур. Сярод іх 114 вучэбных выданняў (падручнікі, вучэбныя дапаможнікі, ВМК, курсы лекцый, практыкумы і г. д.), 24 навуковыя выданні, 5 даведчаных і 1 вытворча-практычнае выданне. Падручнікі і 10 вучэбных дапаможнікаў выдадзены з грыфам Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Гэтыя і іншыя выданні можна будзе пабачыць на стэндах выставы.

История культуры России новейшего времени. 1917—2000 гг. Хрестоматия. Автор-составитель О.В. Бригадина. Хрестоматия.

матэрыя, складзеная паводле прынцыпу "pro et contra" (за і супраць), асвятляе ў дакументальнай форме асноўныя вехі гісторыі расійскай культуры найноўшага часу. Кніга з'яўляецца складовай часткай вучэбна-метадычнага комплексу па гісторыі культуры Расіі.

Н.П. Максимова. Молекулярная генетика. Зборнік заданняў і тэстаў дапушчаны Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў біялагічных спецыяльнасцей ВНУ. У

зборніку ёсць больш за 170 заданняў і тэстаў па некаторых раздзелах малекулярнай генетыкі і малекулярнай біялогіі гена.

Постижение истории: онтологический и гносеологический аспекты. Под ред. В.Н. Сидорова, О.А. Яновского, Я.С. Яскевича. Вучэбны дапаможнік адлю-

строўвае шматлікія праблемы, якія стаяць перад сучаснай гістарычнай навукай у галінах гістарыясофіі, эпистэміялогіі і тэорыі гісторыі.

Страховая математика. Авторы-составители Г.А. Медведев, В.В. Сечко. Вучэбны дапаможнік з грыфам Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь. У

кнізе падаюцца асноўныя раздзелы курса "Страховая матэматыка", які выкладаецца студэнтам спецыяльнасці "Актuarная матэматыка". Матэрыял можа выкарыстоўвацца для чытання спецыяльнага курсу па спецыяльнасці "Эканамічная кібернетыка", "Прыкладная матэматыка", "Фінансы і крэдыт".

Н.В. Логинава, Г.И. Полозов. Введение в фармацевтическую химию. Выданне дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў хіміка-фармацэўтычных спецыяльнасцей ВНУ. У кнізе разглядаюцца асноўныя палажэнні і правілы кантролю якасці лекавых сродкаў у працэсе іх распрацоўкі і вытворчасці, падаюцца асноўныя прынцыпы ацэнкі якасці лекавых формаў і патрабаванні да ўмоваў іх захавання, а таксама звесткі пра даследаванні ў галіне распрацоўкі новых лекавых сродкаў і тэндэнцыяў развіцця фармацэўтычнай прамысловасці.

В.Н. Сидоров. Методология истории: Количественные методы и информационные технологии. Вучэбна-метадычны дапаможнік складаецца з трох модуляў ("Электронны навукальны курс у сістэме ВМК", "Колькас-

ныя метады", "Інфармацыйныя тэхналогіі") і ўключае метадычныя ўказанні, праграмныя пытанні,

інфармацыйны (лекцыйны) матэрыял, тэстаўры паянцы, тэсты і кантрольныя пытанні, спісы літаратуры, практыкаванні і заданні для кантрольных работ.

Международная экономика. Автор-составитель М.Ю. Челюков. У вучэбным дапаможніку сцісла выкладаецца курс міжнароднай эканомікі, падаюцца асноўныя звесткі па міжнародных аперацыях у эканоміцы Беларусі. У кнізе можна знайсці ключавыя паняцці, практычныя заданні і рэфератыўны пераклад асноўных артыкулаў па сучаснай тэорыі міжнароднага гандлю. Ёсць таксама невялікі слоўнік эканамічных тэрмінаў і англійскі слоўнік асноўных тэрмінаў эканамічнай тэорыі.

Теоретическая механика. Курс лекций под общей редакцией В.П. Савчука. У кнізе выкладаюцца кінематыка і дынаміка матэрыяльнай кропкі і механічнай сістэмы, дынаміка абсалютна цвёрдага цела і аналітычная механіка.

Л.А. Вайнштейн, В.А. Поликарпов, И.А. Фурманов. Общая психология. Курс лекций в 2 ч.

Ч.І. Першая частка курса падрыхтавана з улікам дасягненняў сучаснай псіхалагічнай навукі па такіх накірунках, як метадалогія псіхалогіі, метады даследавання псіхікі, сенсорныя і перцептыўныя працэсы, увага, памяць, мысленне і маўленне.

В.М. Борздов. Основы радиозлектроники. Курс лекций включает выученные спектральных и часовых характеристик сигнала, линейных, параметрических и нелинейных ланцуужоў.

В.М. Лутковский. Нейронные сети. У канспекце выкладаюцца лекцыі па спецыяльнасці "Нейронныя сеткі". Разглядаюцца асноўныя мадэлі нейронных сетак з прамым распаўсюджваннем інфармацыі, сеткі са зваротнымі і латэральнымі сувязямі, а таксама метады іх навучання.

А.В. Томашевич. География мирового хозяйства. Курс лекций в 3 частях. Части II и III. У кнізе разглядаюцца характарыстыкі і размяшчэння асноўных галінаў сусветнай эканомікі.

М.А. Журавков. Математическое моделирование деформационных процессов в твердых деформируемых средах. Курс лекций адлюстроўвае сучасныя дасягненні ў галіне выкарыстання матэматычнага мадэлявання пры вывучэнні механічных працэсаў і з'яў.

Е.Э. Васильева. Экономика природопользования. У вучэбна-метадычным комплексе разглядаюцца асноўныя тэарэтычныя пытанні, прадугледжаныя праграмай курса.

И.И. Лещинская. Философия Нового времени. Вучэбна-метадычны комплекс змяшчае тэматычны план, праграму курса, планы семінарскіх заняткаў, прыкладныя метадыкі правядзення інтэрактыўных заняткаў, заданні для самастойнай

работы студэнтаў.

В.Н. Шейн. Информационные и аналитические жанры радиожурналистики. Вучэбна-метадычны комплекс разглядае

сістэму інфармацыйных і аналітычных жанраў сучаснай радыёжурналістыкі, а таксама іх функцыянаванне ў розных сферах радыёвяшчання.

А.В. Коваленко. Микроэкономика. У вучэбна-метадычным комплексе змешчаны матэрыялы,

неабходныя для паглыблення ведаў студэнтаў пры вывучэнні мікраэканамічнай тэорыі.

Упраўленне рэдакцыйна-выдавецкай работы БДУ

АДУКАЦЫЯ

Галоўнае — вывучыць рускую мову

Падрыхтоўчае аддзяленне для замежных грамадзянаў факультэта дауніверсітэцкай адукацыі БДУ вядзе сваю гісторыю з 1961 г. За гэты час тут прайшлі навучанне каля 6000 юнакоў і

філяў, — у складзе якіх 23 высокакваліфікаваныя выкладчыкі, многія з якіх маюць досвед выкладання рускай мовы ў замежных універсітэтах.

Асноўную місію падрыхтоўча-

кнікоў факультэта і аддзяленняў перадвузаўскага навучання замежных грамадзян, адначасова ўлічваючы спецыфіку навучання ў БДУ. Падрыхтоўка слухачоў вядзецца па гуманітарным, эканамічным, прыродазнаўчанавуковым і медыка-біялагічным профілях. Навучальны план разлічаны на 37 навукальных тыдняў, агульная акадэмічная нагрузка складае 1110 акадэмічных гадзінаў. На базавы курс рускай мовы адводзіцца 620 гадзінаў, апрача таго на ўсіх профілях навукальна прадугледжваецца спецыяльная моўная падрыхтоўка ў аб'ёме 150—170 гадзінаў.

Важную ролю ў адаптацыі замежных грамадзянаў да навучання ў Беларусі адыгрываюць курсы рускай мовы, навукальная праграма якіх складае 80 акадэмічных гадзінаў у месяц. У залежнасці ад сферы прафесійных і асабовых інтарэсаў навучанне доўжыцца ад 1 да 8 месяцаў. Большая частка слухачоў курсаў працягвае потым сваё навучанне на падрыхтоўчым аддзяленні.

Пра высокі ўзровень падрыхтоўкі на аддзяленні кажа тое, што ўпершыню замежных слухачы ФДА прынялі ўдзел у гарадской навукава-практычнай канферэнцыі замежных студэнтаў "Чалавек у сучасным свеце", якая праводзілася на базе

БДЗУ. Слухачы факультэта Рандой Эспіноза Луз (Перу), Сакіна Ахмед аль Хамадзі (Йемен), Адольфа Палма Майхоа (Перу) выступілі з дакладамі па ахове навакольнага асяроддзя і захаванні міру на Зямлі.

Своеасаблівай справаздачай па працы падрыхтоўчага аддзялення ў навукальным годзе становіцца вечарына "Рускі чай". У выкананні замежных слухачоў сёлета на вечарыне гучалі вершы, папулярныя ва ўсім свеце песні "Кацюша" і "Падмаскоўныя вечары". Вельмі цікавым быў расповед пра кітайскія традыцыі чаіпіцця. Свае нацыянальныя традыцыі піцця чаю прадэманстравалі ўсе ўдзельнікі вечарыны. Не абышлося без нацыянальных песень і танцаў.

Вялікім поспехам карыстаўся выступ дзіцячага ансамбля танца "Літарынка" і дзвюх балетных пар — дзяцей супрацоўнікаў факультэта.

Падчас вечарыны прагучала шмат цёплых словаў падзякі выкладчыкам, якія прыклалі бага- та намаганняў, каб слухачы загаварылі па-руску.

Набліжаецца выніковая летняя сесія ў слухачоў. Спадзяемся, што многія з іх стануць студэнтамі БДУ.

В.М. МАЛАФЕЕЎ, дэкан факультэта дауніверсітэцкай адукацыі А.Я. ФЯДЗЮНЬКІНА, намесніца дэкана

дзяўчат з больш чым 90 краінаў свету. У сёлётым навукальным годзе на падрыхтоўчым аддзяленні навучаецца 136 слухачоў з 17 краінаў: з Бангладэша, В'етнама, Ганы, Даніі, Егіпта, Ірака, Ірана, Іемена, Кітая, Лівіі, Ліваа, Нігеры, Пакістана, Перу, Сірыі, Турцыі, Эфіопіі.

Падрыхтоўку замежных грамадзян вядуць дзве кафедры рускай мовы: гуманітарнага і прыродазнаўчанавуковага про-

га аддзялення можна сфармуляваць так: замежны слухач павінен авалодаць рускай мовай не толькі як сродкам зносінаў, але і як сродкам для атрымання прафесійных ведаў, быцц падрыхтаваным для далейшага навучання як у БДУ, так і ў іншых ВНУ Беларусі і Расіі. Таму навукальны план грунтуецца на Галіновым стандарце Расійскай Федэрацыі "Патрабаванні да мінімуму зместу і ўзроўню падрыхтоўкі выпус-

МАЙСТРОЎНЯ

Аркадзь НАФРАНОВІЧ

МОЙ УНІВЕРСІТЭТ

Перада мной быў шлях не вузкі, На ім і мой прыкметны след, Бо я закончыў Беларускі Дзяржаўны ўніверсітэт.

Імчаўся час, кружылі зоры, Трасу ўжо барадой сёвай. Святло ж ягонае аўдыторыі І сёння у душы маёй.

Дагэтуль усяляць гатовы Геаграфічны факультэт, Дзе штурмаваў навук асновы, Дзе мне адкрыўся новы свет.

І аднакашнікаў, мне мілых, — Іх светлай не забыць красы! — Выразна чую галасы, І зноў дужэюць мае крылы.

Хвала выкладчыкам усім! Хіба не буду ім удзячны: Праз іх мне столькі стала бачна — І мудрым я спяваю гімн.

Не пуста у маім гарудзе. І ганаруся, не сакрэт, Я тым, што вывеў мяне ў людзі Наш слаўны ўніверсітэт.

Выпускнік геофака БДУ 1968 года, сябра Саюза беларускіх пісьменнікаў.

СЛОВА ДА АДНАКАШНІКА

У пройдзеную далячыню Скіруй аднойчы сваю памяць: Якіх там дасягнуў вышынь І што цябе ў мінулым пляміць.

У цяжкі для Айчыны час Мо песціўся ў гняздзе утульным,

Смакуючы дамашні квас, Ці з чашы гора піў агульнай?

Для спадчынных, бацькоўскіх меж Вяршыш якіх сёння справы? Ці той ты мерай аддаеш, Якою чэрпаў у дзяржавы?

А можа, свет маленькі свой Стварыў і абрастаеш тлушчам, Зашыўся ў ім, як дзік у пушчы, Нат да суседа ні нагой?

Ды веру, што й цяпер з табой Дух незабыўнай альма-матэр. Рака жыцця — плывём па ёй, Нам Бог указвае фарватэр.

Пакуль б'е, аднакашнік мой, Імкненняў плывы, служы Радзіме. І небам ласкавым абніме Яна, удзячная, цябе.

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

Выдавецца з 1929 года

Заснавальнік газеты — БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

Газета ўзнагароджана Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР

5 чэрвеня 2003 года

Падпісана да друку 04.06.2003

Ум. друк. арк. 1

Зак. 671. Тыраж 1000 экз.

Газета зарэгістравана Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па друку. Рэгістрацыйнае пасведчанне №149 ад 28 чэрвеня 1996 года.

Распрацоўшчык лагатыпа і дызайну газеты У.У. Васюк

Газета надрукавана ў РУП "Выдавецкі цэнтр БДУ" 220030, г. Мінск, вул. Чырванармейская, 6

Рэдактар Т.М. КАЗАК

Адрас рэдакцыі: 220050, Мінск, Універсітэцкі гарадок, вул. Бабруйская, 7, паверх 4, пакой 411, тэлефон 209-53-45, e-mail: Gazeta@bsu.by

